

čet přispívajících členů. V roce 1911 umírá první velitel Frant. Seifert, který byl také náměstkem starosty německobrodské župy. Na jeho místo ve sboru nastoupil syn PhMr. Jan Seifert.

Do válečné vřavy roku 1914 postupně z obce odešlo 28 hasičů, pět z nich se nikdy nevrátilo. Od roku 1921 při sboru pracovala samaritánská družina, ve které už také byly ženy. O její praktický výcvik pečovali místní lékaři dr. Ruml, dr. Bous a dr. Toman.

V roce 1925 se v České Bělé konal další župní sjezd za účasti 37 sborů. Téhož roku byla zakoupena kombinovaná motorová stříkačka s výbušným motorem od firmy R. A. Smekal z Prahy za 45 000 Kč. Reorganizace hasičů v polovině roku 1941 vedla k tomu, že hasičský sbor z České Bělé byl administrativně přičleněn do nového obvodu v Příbyslavi, který se stal součástí OHJ se sídlem v Novém Městě na Moravě. Když se 6. ledna 1942 pro stáří vzdal všech funkcí dlouholetý starosta bývalé příbyslavské župy „Havlíček“ Rudolf Ludmila, byl na jeho místo zvolen 59letý PhMr. Jan Seifert z České Bělé.

V květnových revolučních dnech 1945 mezi pěti usmrčenými občany byl i hasič Miloslav Absolon, který byl postřelen na hlídce a svému zranění podlehl. V roce 1959 získal sbor speciální požární vozidlo Tatra 805 a přenosnou motorovou stříkačku PS-8. Tak odpadly dopravní potíže a zvýšila se akceschopnost sboru. Sbor se také začal intenzivně věnovat práci s mládeží, kde dosahuje celá léta velmi dobrých výsledků.

V roce 1972 získal sbor novou přenosnou stříkačku PS-12 a od září 1986 vlastní požární vůz Škoda 706 CAS-25. Požárů bylo po roce 1945 v obci pouze osm, vždy však hrozily velkými škodami (*suška obilí, svobodárna, šlechtitelská stanice, nákladní auto, lesy u Cibotína aj.*)

Brigádnicky hasiči v obci pomáhali na stavbě vodní nádrže a přestavbě zbrojnice (1971). Hasiči také nechyběli při výstavbě mateřské a základní školy a rekonstrukci kulturního domu. V čele sboru v posledních letech stáli starostové Boh. Šrámek, Jan Železný, Ant. Benc, V. Mach a V. Rakušan. Ve funkci velitele se vystřídal osm funkcionářů, mezi nimi Frant. Beneš, Ant. Fikar, Václav Pospíšil, Václav Klimeš, Ant. Sobotka, Miroslav Hospodka, Vlastimil Jakeš a Josef Petr. Hospodáře v 80. letech zastával B. Jůda.

SOBÍŇOV

Hasiče v Sobíňově postihl osud mnoha sborů, ve kterých se zachovalo minimum písemných zpráv o činnosti. Když v roce 1989 sbor slavil 105 let svého trvání a Karel Janáček se rozhodl zpracovat historii, měl k dispozici deník z let 1885 až 1938, knihu zápisů za období 1900 až 1940 a mohl se opírat o vzpomínky pamětníků. Z vyprávění J. Doležalové (*nar. 1865*) se také dověděl o velkém požáru v Sobíňově roku 1880, kdy vyhořelo 7 stavení, mezi nimi i hospoda p. Janáčka. Při hašení se projevil letitý nedostatek vody, takže občané museli vytvořit řetěz a vodu podávat až z dolní části Nové Vsi.



Hasiči ze Sobíňova v roce 1919 patřili mezi nejpočetnější krojovnou skupinu v obci při oslavách prvního roku trvání Československé republiky

Toto neštěstí vedlo řadu hospodářů k budování malých rybníčků vedle svých stavení a obecní úřad začal uvažovat o založení hasičského sboru. Ten byl v obci ustaven roku 1881. Zásluhou starosty obce Frant. Zvolánka obdržel záhy ruční stříkačku od banky Slávie v Praze. V roce 1883 se sbor přihlásil do nově ustavené župy se sídlem v Německém Brodě v roce 1885 byla na návsi postavena hasičská zbrojnice. V té době sbor čítal přes 20 činných členů a velmi dobře si vedl při hašení požárů v obci i širokém okolí (*Studeneč, Slavětín, Střížov, Benátky aj.*). Zvláště velký požár pomáhali sobíňovští hasiči zdolávat roku 1893 v nedalekém Krucemburku, kde vyhořelo na 100 stavení.

V obci po roce 1880 větších požárů nebylo. Jejich nejčastější příčinou bylo zapálení bleskem a jiskrou od vlaku. Zastavme se alespoň u třech z nich. V dubnu 1923 od jiskry z vlaku chytila střecha domu Jana Vašička v Nové Vsi. V listopadu postižený vrátil obnos 2 000 korun, který mu občané po požáru mezi sebou vybrali, na obec. Peníze poté sbor získal na nákup nové stříkačky. V roce 1928 sbor hasil domek pana Jelínka v Sobíňově, zapálený bleskem. V činnosti byly dvě převozní stříkačky a 3 berlovky. Při hašení byl jeden hasič zraněn. V roce 1931 shořel dřevěný domek Fr. Dočekala ze Sobíňova čp. 47. Rodina domek zapálila sama a za peníze od pojišťovny si zakoupila vyřazený vagon a v něm pak bydlela.

Mezi významné hasičské činovníky v obci se zařadili obchodník Josef Tauber ze Sopot, Frant. Karas, Václav Vepřovský z Nové Vsi, Jan Němec ze Sopot, Jan Stýblo, Frant. Čermák, Jar. Janáček ze Sobíňova a další. V roce 1929 se župní školy v Chotěboři účastnili Karel Konfršt, Ant. Konfršt, Rudolf Pěch a Rudolf Starý. Velitelem sboru v té době byl Alois Janáček.

Sobíňovští hasiči byli široko daleko známí tím, že od samého začátku vyvíjeli čilou kulturní a osvětovou činnost. Každoročně pořádali tři taneční zábavy – v lednu hasičský bál, v květnu kácení máje a na podzim Kateřinskou zábavu. Sbor měl též vlastní knihovnu, která v roce 1914 čítala téměř 300 svazků. Knihovnu sbor předal

v roce 1920 nově zřízené obecní knihovně. Největší příjmy po roce 1920 sboru přinášela divadelní představení. Když v roce 1924 do obce přišel z Jihlavy učitel Josef Janáček, začali hasiči hrát divadlo pravidelně. Hry bývaly uváděny v hostincích u Břízů a Ehrmanů a po odečtení nákladů přinášely sboru kolem 300 Kč. Záslouhou J. Janáčka si sbor koncem roku 1929 vlastním nákladem za 6 000 Kč pořídil nové jeviště. V roce 1930 na něm postupně sehráli 8 divadelních her, o rok později 5 her a tak to pokračovala i v dalších letech. V roce 1933 navíc nacvičili hru, kterou uvedli na velké zahradní slavnosti u Hartmanů v Sopotech. V roce 1935 zvláště upoutala krojovaná hra „Cikánčina pomsta“. V roce 1937 zase mimořádný zájem vzbudila operetka „Hanička z Podlesí“. Nacistická okupace všemu udělala konec. Učitel Josef Janáček, jehož manželka byla herečkou, se odstěhoval do Pardubic. Zde byli manželé během války za pomoc partyzánům zatčeni a popraveni.

Aby sbor získal peníze, začal také půjčovat občanům v obci ruční stříkačku k čištění studní. V září 1929 sbor v obci za velké účasti občanů uspořádal veřejné hasičské cvičení, kterému přihlížel i okrskový dozorce J. Stehno. Sbor postupně vybavil samaritánskou stráž (*zakoupil kufříkovou lékárníčku a sanitní nosítka*). V roce 1932 byl v obci sjezd hasičské župy chotěbořské a začaly práce na přestavbě zbrojnice. Rozsáhlý záznam v knize zápisů dosvědčuje, že většinu prací občané vykonali zdarma. V roce 1936 sbor zakoupil motorovou stříkačku od firmy V. Ig. Stratílek z Vysokého Mýta. Svoje přednosti stroj prokázal 10. května 1937 při požáru stavení Fr. Ondráčka v Nové Vsi čp. 33.



Sobíňovští hasiči se krátce po osvobození obce účastnili smuteční tržny, při které obec vzpomenula padlých občanů. Byli mezi nimi i hasiči J. Jelínek a Fr. Lípa

Druhá světová válka práci hasičů vážně narušila. Konec války pak přinesl Sobíňovu krušné chvíle, neboť obec zažila neslavný rozpad fašistických armád a vše co s tím souviselo. Vedle ztrát na životech občané obce, a s nimi hasiči, se podíleli na odstraňování vraků vozidel, zbraní a munice ze silnic, polí a luk. Občanů, kteří zahynuli ve věznicích i v bojovém střetnutí s fašisty, hasiči spolu s občany, vzpomenuli v květnu 1945 na smutečním shromáždění před školou v Sopotech. V 80. letech stáli v čele sboru J. Konfršt (předseda),

Ol. Dostrašil (velitel), Lad. Dymáček (preventista) a Jiří Holubář (hospodář). V Sobíňově mezi hasiči vyrůstal a působil Miloslav Vrabec (1925–1998), který v letech 1964–1986 zastával funkci náčelníka OIPO v Havlíčkově Brodě.

DOLNÍ KRUPÁ

Návrh na ustavení sboru dobrovolných hasičů v Dolní Krupě podal 18. února 1882 hospodářský správce a toho času starosta obce Jan Zahradník. Hned druhého dne se přihlásilo 20 činných členů, kteří zvolili vedení sboru. Předsedou se stal Jan Zahradník, velitelem účetní statku Jan Žemlička, podvelitelem hostinský Josef Linhart a nadstříkačnickem kovář Leopold Zachariáš. Záslouhou J. Zahradníka byla v obci organizována veřejná sbírka a osloveny pojišťovny, což sboru do začátku vyneslo 151 zl. Za získané prostředky byla u firmy Smekal zakoupena výzbroj a látka na obleky. Protože sbor ještě neměl prostředky na stříkačku, půjčil ji správce velkostatku, který ji koupil roku 1881 od firmy F. Smekal za 500 zl.

Sbor se měl čile k světu, členové pravidelně cvičili, účastňovali se různých přehlídek i oslav a pořádali v obci četné kulturní akce, při kterých jim účinkovala místní hudba kapelníka Jana Čelanského. Získané peníze byly věnovány pro potřeby sboru. Když se v roce 1887 rozešla Čtenářsko-ochotnická beseda, převzali hasiči knihovnu a divadelní jeviště, ale i starost o společenský život v obci. Tuto úspěšnou činnost narušila až světová válka v roce 1914.

O vlastní stříkačku začal sbor usilovat roku 1888. Byla objednána u firmy R. A. Smekal v Praze za 911 zl. Sbor složil hotově 450 zl. a zbytek splácel do konce roku 1891. Dne 2. září 1883 pořádal sbor veřejné cvičení, jemuž byly také přítomny sbory z Německého Brodu, Chotěboře, České Bělé a nově ustavený sbor v Olešné. Rozvoj pojišťoven sebou přinesl v Dolní Krupě a jejím blízkém okolí požáry založené žháři. Zvláště kritickým se v tomto směru stal rok 1890, kdy v obci vyšlehl plameny jedenáctkrát a v roce 1891 sedmkrát. Jak dokládají zápisy ve farní kronice, u většiny požárů bylo podezření z jejich vědomého založení. Žháři viděli snadný zisk peněz od pojišťoven, část požárů byla založena ze sousedské nenávisti. Motorovou stříkačku sbor získal v roce 1939 a obec za ni firmě R. A. Smekal ve Slatiňanech zaplatila 23 500 Kč.

V Dolní Krupě během II. světové války působil významný hasičský funkcionář Václav Dřevo (1901 až 1968). V obci byl jmenován řídicím učitelem 1. května 1939. Byl sem přeložen z Janovic u Polné, kde vedl věstník Hasičská stráž určený deseti župám na Vysočině. Do Dolní Krupě přišel v době, kdy byl již zvolen předsedou tiskové komise ČZHZJ v Praze a vedoucím redaktorem Hasičských rozhledů. Tak se Dolní Krupá na několik roků stala tiskovým střediskem zemské jednoty Svazu českého hasičstva v Čechách.

Václav Dřevo během II. světové války také zastával funkci zástupce velitele II. obvodu v Německém Brodě. V průběhu roku 1943 se zapojil do hasičského od-